

23/5/84 α

Μιά αλλιώςτικη προσέγγιση του θεάτρου Στη «Σκηνή», με απλότητα τά πιο πολύπλοκα πλέγματα

Οι νέοι ηθοποιοί Μάικελ Πράντ και Γκροντ Τρόντ στην τηλεοπτική ταινία «Ο Ρομπέν των Σέρουοντ».

Η Εβδομη Τέχνη Ο Ρομπέν των Δασών και οι κινηματογραφικές «μεταμορφώσεις» του

Γυρίζονται δυό νέα φιλμ για σινεμά και τηλεορία

Όσο κι αν φαίνεται περίεργο, ένας από τους κλασικούς ήρωες που έχουν διαπεράσει όλη την ιστορία της θόδνης, βασικά της μεγάλης, αλλά και της μικρής, είναι ο Ρομπέν των Δασών, τό παλικάρι του δάσους του Σέρουοντ, ο προστάτης των φτωχών και τιμωρός των άδικων ισχυρών. Ο Σάφρας αυτός παράνομος του Νότινχαμ έχει γεμίσει την θόδνη πριν από 70 χρόνια και εξακολουθεί να την άπασχολεί, άφου τον καιρό αυτό γυρίζεται μία τηλεοπτική ταινία από τους Βρετανούς, με αρκετά νέα στοιχεία.

Κι έτσι σ' ένα ρόλο που χαρήκαμε ήθοποιούς σαν τον Ντάνιελ Φαίρμανκς, τον Έρρολ Φλίν, τον Ρίτσαρντ Γερν, τον Ξην Κόννερυ και άλλους, θα δούμε τώρα έναν νεαρό πρωταγωνιστή που άκουει στο όνομα Μάικελ Πράντ και που δέν ξεπερνάει τά 23 χρόνια.

Θά είναι κάτι καινούργιο τό τηλεοπτικό αυτό φιλμ σέ σύγκριση με τίς παλαιότερες άποδoses, που κι αυτές, θέβαια, διέφεραν ή μία από την άλλη. Δίλωσε ό νέος «Ρομπέν»:

— Η δική μου άποδosis θά διαλισει την εικόνα που έχουν πολλοί για τον Ρομπέν Χούντ. Βασικό στοιχείο είναι ότι όλοι οι σύντροφοι του θά είναι νέοι και τό είδύλλο του με την Μαρίανθα θά είναι πιο έντονο από τό προηγούμενο. Ο Ρομπέν είναι ένας πολύ άθλητικός ρόλος, και παρ' όλο που υπάρχει σκίαση, θά κάνει μόνος μου πολλές έπικίνδυνες σηνές. Ακόμη όλη ή δράση είναι πολύ προσεκτικά χρονογραφημένη. Ακόμη υπάρχει πολλή χρήση του τόβου σ' όλες τίς σκηνές και γι' αυτό εκπαίδευται πολλές έδδομδες και έπί πολλές ώρες κάθε μέρα με τον Γκέμπν Κρόνελλυ, που μετέχει στους Ολυμπιακούς άγώνες στο τόσο.

Ο Πράντ, που είναι ήθοποιός του θεάτρου, πρόσθεσε ότι υπάρχει μεγάλη

Καλλιτεχνικό γεγονός χαρακτηρίστηκε στην Αθήνα ή συγκρότηση τής θεατρικής ομάδας «Σκηνή» που συγκέντρωσε όμοφωνα τόν έπαινο τής κριτικής. Καλλιτεχνικό γεγονός άποτελούν τώρα για τή Θεσσαλονίκη οι παραστάσεις τής ομάδας αυτής με τούς «Αγροίκους» του Γκλοντίν. Και ένιοχηται για μία ακόμη φορά ή άποψη ότι νέα θεατρικά συγκροτήματα, όπως ή «Σκηνή» διαμορφώνουν μία νέα πραγματικότητα -θετική- στον έλληνικό θεατρικό χώρο.

Η «Σκηνή» δέν άπαρτίζεται από διασημότητες ή στάρ, αλλά δέν άπαρτίζεται από νέους ήθοποιούς! Οι πιο πολλοί είναι άοκισμομένοι, ταλαντούχοι, έλλιπόφοροι.

Όλοι τους είναι άφιερωμένοι στη δουλειά τους, σέ μία δουλειά με όραμα. Και τό όραμα δείχνει να μεταβάλλεται σέ θεατρική πραγματικότητα.

Η έπιτυχία τής «Σκηνης» στην Αθήνα -και τώρα στη Θεσσαλονίκη- άποτελεί φαινόμενο θεατρικής ύνειας τόσο για τό συγκρότημα, όσα και για τό κοινό που έπιβαθεύει την έντιμη προσπάθεια.

Γιά την «Σκηνή» και γενικότερα για τό στίγμα τής σημερινής θεατρικής πραγματικότητας στην Ελλάδα συζητήσαμε πολλές ώρες με τόν Λευτέρη Βογιατζή, βασικό στέλεχος τής ομάδας, σκηνοθέτη τών παραστάσεων τής και ήθοποιό (γνώστο από παλαιότερες εμφανίσεις του στη Θεσσαλονίκη, με τό «Αμφιθέατρο» του Έυαγγελάτου). Ο κ. Βογιατζής, άπαντώντας στις έρωτήσεις, μας είπε πολλά που δέν μπορούμε να δημοσιοεισουμε λεπτομερως και γιατί έπικετινόνται σέ έκείδικαιμένες πιο θεατρικές έννοιες και άποχρώσεις αλλά και γιατί ό χώρος μιας έφημεριδας δέν είναι άπερίοριστος. Έτσι, άποδίδουμε τίς άπαντήσεις του

κ. Βογιατζή περιληπτικά αλλά πιστά.

Η διαφορά

Όπως άναφέραμε και πιο πάνω, ή «Σκηνή» και άλλες ομάδες δίνουν νέες διαστάσεις στον έλληνικό θεατρικό χώρο - και

Γιατί δημιουργήθηκε;

Ένας από τούς λόγους που προβληματίσθηκε (μιά έκμυστηρεύθηκε ό κ. Βογιατζής) είναι ότι πηγαινε στα θέατρα και δέν καταλάβαινε τί έλεγαν στη σκηνή και γιατί τί έλεγαν. Αυτό τόν προβληματίσσε: Τι άφτανε;

χνεύσουν ό Βογιατζής και οι συνεργάτες του με τίς «Σκηνή». Μιά από τίς αρχές είναι ότι ή πνευματικότητα τών έργων θά έπρεπε να καθορίζει τό δρόμο και να δίνει την κατευθυντήρια γραμμή κι' αυτή να δημιουργεί τή δουλειά. Και συνέχισε ό συ-

Μιά σκηνή από τούς «Αγροίκους» του Γκροντίν, που παρουσιάζει ή «Σκηνή» στο θέατρο τής Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

νές άποχρώσεις. Τό πρώτο έρώτημα που υποβάλαμε στον Λευτέρη Βογιατζή ήταν:

— Ποιά μπορούμε να πούμε ότι είναι ή γραμμή πλεύσεως τής «Σκηνης»;

Ακόμη διαπίστωσε ότι και εκεί που σημειώνονταν καλλιτεχνικά έπιτεύγματα, αυτά ήταν κάπως «βιασμένα». Αυτά που άπέμενε, λοιπόν, ήταν ό μέσος όρος και αυτόν προσπάθησαν να έν-

— Η έλευθερία μας θά εξαρτόταν από τό ύφος που θά μας έξεφραζε και θά είχε να κάνει με την ανάπτυξη τής αυτοκτονίας του καθενός, τής ένδυνάμωσης (του ότι τί άποτελεσμα τό θεατρικό θά πρεπε να είναι παράγοντας του πόσο θά τό ήθελε και όχι του πόσο θά του έπιβάλλονταν κάτι). Υπάρχουν θαύματα που έπιβάλλονται, αλλά αυτός ό διασμός, ή υπερβολή, φαίνεται.

κοντά στο κοινό. Βέβαια μπορεί να τό έφερε κοντά στα κοινά και τό ύφος τής παράστασης.

— Τί καινούργιο φέρουν τα «μικρά» έπιτυχημένα συγκροτήματα έναντι του παλιού σχήματος θιάσου;

— Αν θυμηθούμε τα παλιά σχήματα θιάσου, όπως Λαμπέτη - Χόρν ή ένα άλλο άνάλογο σημερινό, θά πούμε τό έξης: έκείνα έψαχναν για έργα που να έχουν ή να έχουν ρόλους γι' αυτούς τούς ήθοποιούς. Έμεις διαλέγουμε τά έργα με ένα σκεπτικό αυτοκαλλιέργειας που ταυτόχρονα θά δημιουργήσει ένα κοινό δικό μας, έτσι που, όταν στα μέλλον θά υπάρχει κάποιο «καπρίσιο», να μπορούμε να τό κάνουμε άνετα, όχι με προύπαρχοντα προσόντα, αλλά με προσόντα που έχουν δημιουργηθεί. Οστόσο, μπορεί να άποδειχθεί κάποιο ότι ή μέθοδος Λαμπέτη - Χόρν ήταν πιο σωστή, ένώ ή δική μας μέθοδος όχι τόσο σωστή. Σημειώνω, είτε ό Βογιατζής, πως κανένα από τά έργα που διαλέξαμε δέν είχε ρόλους που θά ήθελε να παίξω ποτέ. Αντίθετα πολύ θά ήθελε να παίξω, λόγω χόρν, τόν «Μισάνθρωπο», αλλά δέν τό κόνναμε γιατί δέν μας ένδιαφέρει προς τό παρόν αυτό τό έργο. Ισως, όμως, να μην έχουμε και τό κόσμα να παιξώμε κάποια μιουλιάρη ή άλλο είδους έργο. Θά μπορούσα να άναφέρω κι άλλες δέκο διαφοροποιήσεις του δικού μας σχήματος από έναν θιασο τής παλιές μορφής, αλλά νομίζω δέν χρειάζεται. Σήμερα έχουμε την μόδα τής ποιότητας. Κι ακόμα ένείνοι που θά κρίνουν ποιο είναι τό σωστό είναι άλλοι, όχι έμεις.

Κρατικά θέατρα και έπιχορηγήσεις

Η συζήτηση μας με τόν Λευτέρη Βογιατζή έπικετινεται και σέ γενικότερα προβλήματα του θέματος του θεάτρου μας. Τό έπόμενο έρώτημα είναι:

— Τί γνώμη έχετε για τό

μερα;

— Δέν θά μπορούσα να είχα γνώμη, γιατί ή γνώμη βασίζεται πάνω στο άποτέλεσμα. Κι έδώ δέν ύπάρχει κανένα άποτέλεσμα. Δέν μιλάω για τόν θεσμό, γιατί μπορούσε να είναι πρωταποριακός. Μου δίνεται ή έντύπωση μιας μηχανής που παράγει για να παρόγει. Θά μπορούσε να σταματήσει ενά παράγει για να σκεφτεί. Είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς ότι πρεπει να σταματήσει κάποια στιγμή για να δώσει κατόπι κάτι καλύτερο στο κοινό. Νομίζω ότι ό κόσμος πρεπει να κάνει την τέχνη δική του ύπόθεση, κάτι οικείο. Από την άλλη μεριά πιστευώ ότι τό θεατρο δέν πρεπει να κάνει εύκολές για να προσελκυθεί τό κοινό. Θά μπορούσε να πιστέψει κανείς ότι όλα αυτά θά μπορούσαν να γίνουν όπο ένα κρατικό θεατρο, όπου είναι λυμένα τό οικονομικά προβλήματα. Οστόσο, την λύση δέν μπορώ να την δώσω ένώ.

— Ποιά γνώμη έχετε για την προσπάθεια δημιουργίας δημοτικών θεάτρων στην έπαρχια;

— Αυτή ή προσπάθεια είναι καλύτερη άρκει αυτοί οι θιασοι και οι άνθρωποι που ηγούνται να έχουν ένα όραμα. Διαφωνώ, πάντως, όχι με την δημιουργία τους, αλλά με την ποσότητα. Θά μπορούσαν να δημιουργηθούν στην άρχή λιγότερα θεατρα και σιγά-σιγά να γίνουν κι άλλο, άφου άποκτηθεί πείρα και σιγουρία.

— Είναι όρθολογική ή διάθεση κονδυλιών στους έπιχορηγούμενους θιάσους, σέ σχέση με τό προσαρμόζόμενο έργο και γιατί;

— Θά έπρεπε να ύπάρχει μία ικανή έπιτροπή που να κρίνει άνάλογο με την άξια του προσαρμόζόμενου έργου, αλλά και έπιτροπή με τίς άνάγκες του κάθε συγκροτήματος. Δέν είναι σωστό ό χρηματοδότησης να γίνονται πάντα (πλην εξαίρεσεων) σύμφωνα με την αρχαιότητα των συγκροτημάτων.

Εδώ σταμάτησε ή συζήτηση με τόν Λευτέρη Βογιατζή, με την άισθηση ότι θά μπορούσε να συνεχιστεί για πολύ ακόμη και να θαύνη. Τό πρόβλημα «θεατρο» είναι

Στην όθόνη και στη σκηνή

